

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

26 Ağustos 2021

Sayı :30824082-6101602771

Konu :Yazılı Soru Önergeleri

.../.../2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

7/38983
7/41142
7/41490
7/42934
7/43024-7/43025
7/43028
7/43710
7/43970
7/44317
7/44769

G.K.

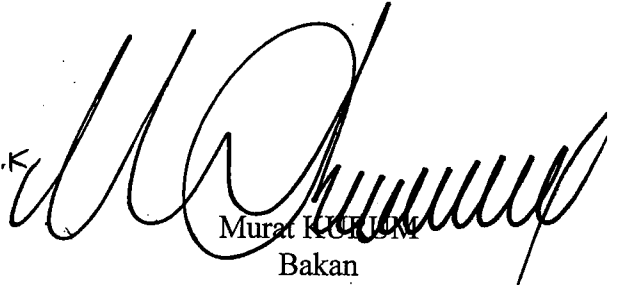
EK:

-Liste (6 Adet, 9 Sayfa)

-Cevap Yazısı (118 Adet, 220 Sayfa)

7/45872
7/45877
7/46297
7/46299-7/46300
7/46304-7/46305
7/46490-7/46492
7/46495-7/46498
7/46623
7/46626
7/46630

G.K.

Murat KURUM
Bakan

7/47328
7/47330-7/47334
7/47337-7/47338
7/47434-7/47435

G.K.

7/44973
7/45153
7/45157-7/45158
7/45178
7/45260
7/45466-7/45469
7/45474
7/45624-7/45625
7/45630
7/45744
7/45855-7/45866
7/45870

G.K.

7/46761-7/46762
7/46764
7/46769-7/46772
7/46884
7/46886
7/46890
7/46942-7/46948
7/46951-7/46955
7/47012
7/47016
7/47104
7/47132-7/47139
7/47221-7/47225

G.K.

7/47437
7/47439
7/47441-7/47442
7/47571-7/47573
7/47683
7/47685-7/47687
7/47691
7/47873
7/47876

**ANTALYA MİLLETVEKİLİ
SAYIN HASAN SUBAŞI'NIN
TBMM 7/47330 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

Ülkemizin dört bir köşesinde ormanlarımız rant uğruna çiçek bozuğu gibi maden ve taş ocaklarıyla delik deşik edilmektedir. Aynı şekilde kömür ocakları bulundukları bölgelerde tarımı, hayvancılığı, turizmi bitirme noktasına getirmektedir. Antalya İli Korkuteli İlçesi Dereköy Mahallesi sınırları içerisinde yer alan 1.972 dönümlük alana Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından on yıl süreyle kömür madeni ocağı ruhsatı verilmiş, işletmenin başlaması için gerekli resmi süreçler kesintisiz devam etmektedir.

Korkuteli Dereköy halkı, köylüleri kömür ocağını yaptırmamak için, yaşam hakkını savunmak, çevresini korumak, deresini, suyunu, hayvancılığını ve meyveciliğini korumak adına büyük mücadele vermektedir. Rize İkizdere'de açılmak istenen taş ocağına karşı büyük mücadele veren köylüler, Meclis'te 8 Haziran Salı günü Grup Toplamızda konuşan Rizeli Ayşe Bacı'nın "gidecek yerimiz yok, arılarımız ve çayımız yok olacak yaşam alanıma dokunma" derken Anayasada koruma altına haklarını hatırlatıyor, Yetkilileri Anayasayı uygulamaya çağırıyordu.

Anayasanın 56. maddesi uyarınca herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir. Kamu kurumlarının böylesi bir talana kayıtsız kalması Anayasal görevin apaçık ihlali olacaktır.

Dereköy'de bulunan su kaynakları Korkuteli'nde bulunan on beş köye tarımsal sulama imkânı sunuyor. Uzmanlar Dereköy Yaylası'nda kömür madeni açılırsa su kaynaklarının kirleneceğini ve Korkuteli'ne bağlı köylerde tarım yapmanın zorlaşacağını, hayvancılığın biteceğini, ormanların zarar göreceğini, köylülerin yaşam alanının yok olacağını söylüyor. Tüm bunlara rağmen, Antalya Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nün "Çevresel Etki Değerlendirilmesi (ÇED) Gerekli Değildir" kararı hukuka, vicdana, yaşama hakkına ve anayasa açıkça aykırıdır.

Bu bilgiler ışığında;

1-Dereköy'e yapılması planlanan kömür madeni ocağı için Bakanlığınıza yapılan şikâyet veya açılan dava var mıdır?

2-Bakanlığınızca yetkilerince ÇED Gerekli Değildir kararı nasıl ve hangi gerekçe ile verilmiştir?

3-ÇED Raporu alınmadan bu ocağın çevreye vereceği zararı hesaplamadan, hangi gerekçe ile işletme izni için gerekli resmi süreçler devam edebilmekte, hangi gerekçe ile çevreye zarar vermeyeceği iddia edilmektedir? Bu, Anayasa 56. Maddenin Bakanlığınız tarafından ihlal edilmesi demek değil midir?

CEVAP

TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası tarafından Antalya 3. İdare Mahkemesi'nin 2021/681 Esasına kayden açılan dava mevcut olup davacı tarafından ÇED Gerekli Değildir kararının iptali ve yürütmeyi durdurma kararı alınması istenmiştir. Süreç devam etmektedir.

Antalya İli, Korkuteli İlçesi, Başpınar Mevkii, Dereköy Yaylası Mahallesi sınırlarında Turkuaz Linyit Kömür İşletmeleri Anonim Şirketi tarafından, İR:201201141 işletme ruhsat numaralı 1972,55 hektarlık alanın 41,11' lık kısmında, "İR: 201201141 Ruhsat Numaralı IV. Grup Kömür Ocağı İşletmeciliği, Kıрма Eleme ve Paketleme Tesisi" (390.000 ton/yıl kapasiteli) yapılmasının planlandığı belirtilerek Çevrimiçi ÇED Yönetim Sistemi (e-ÇED) üzerinden Bakanlığımıza Proje Tanıtım Dosyası sunulmuştur. Yapılan incelemede; kömür ocağı açık işletmeciliği olarak planlanmış alanda herhangi bir faaliyete başlanılmadığı tespit edilmiştir. Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği'nin 17. maddesi (1) numaralı alt bendinde "Bakanlık, Proje Tanıtım Dosyalarını Ek-4'te yer alan kriterler çerçevesinde inceler ve değerlendirir. Bakanlık, bu aşamada gerekli görülmesi halinde Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlardan proje ile ilgili geniş kapsamlı bilgi vermesini, araç gereç sağlamasını, yeterliği kabul edilebilir kuruluşlarca analiz, deney ve ölçümler yapmasını veya yaptırmasını isteyebilir. Bakanlık inceleme değerlendirme sürecinde gerekli görülmesi halinde yetkili kurum/kuruluşlardan görüş isteyebilir...." hükmü yer almaktadır. ÇED Yönetmeliği gereğince planlanan faaliyet yerinin özelliği ile Antalya Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı'nın 19.04.2017 tarih ve E.15627 sayılı yazıları dikkate alınarak ve 03.11.2020 tarihinde yapılan yer tetkiki neticesinde, söz konusu faaliyetle ilgili olarak DSİ 13. Bölge Müdürlüğü, Tarım ve Orman Bakanlığı 6. Bölge Müdürlüğü Antalya Şube Müdürlüğü, İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Antalya Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü ve Antalya Orman Bölge Müdürlüğü'nden anılan projenin gerçekleştirilmesinde bir sakınca olup olmayacağını net bir şekilde belirten kurum görüşlerinin bildirilmesi 10.11.2020 tarih ve 81881 sayılı yazımız ile istenmiştir.

ÇED Yönetmeliği doğrultusunda e-ÇED sistemi üzerinden sunulan proje tanıtım dosyası, çevresel etkileri açısından incelenmiş ve değerlendirilmiş olup kurumlardan gelen olumlu cevabi görüş yazıları sonucunda ÇED Yönetmeliği'nin 17. maddesi gereği söz konusu projeye 18.05.2021 tarih ve 952272 sayılı yazımız ile "İR:201201141 işletme ruhsat numaralı 1972,55 hektarlık alanın 40,69' lık kısmında, yapılması planlanan "İR: 201201141 Ruhsat Numaralı IV. Grup Kömür Ocağı İşletmeciliği, Kıрма Eleme ve Paketleme Tesisi (Toplam ÇED Alanı: 40,69 ha Ocak ve kıрма eleme tesisi: 309.000 ton/yıl kapasiteli)" "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir" kararı verilmiştir.

Madencilik ile ilgili ruhsatlar Bakanlığımızca verilmemektedir. Söz konusu İR: 201201141 Ruhsat Numaralı IV. Grup Kömür Ocağı İşletmeciliği, Kıрма Eleme ve Paketleme Tesisi Projesi, 25.11.2014 tarih ve 29186 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan "Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği" 15. Maddesinin 1. fıkrasının (a) bendi uyarınca, "Ek-2 listesinde yer alan projeler" ve "Ek-II Seçme Eleme Kriterleri Uygulanacak Projeler Listesi 49- Madencilik projeleri: a) (Değişik:RG-14/6/2018-30451) Madenlerin çıkarılması (Ek-1 listesinde yer almayanlar), d) Kıрма, eleme, yıkama ve cevher hazırlama işlemlerinden en az birini yapan tesisler, (Ek-1 listesinde yer almayanlar) ve 51- Petrokok, kömür ve diğer katı yakıtların depolama, sınıflama ve ambalajlama tesisleri (Perakende satış birimleri hariç) kapsamında yer almakta olup ÇED Raporu hazırlanması gereken faaliyetleri tanımlayan Ek-1 listesinin Madencilik projeleri başlıklı 27. maddesinin "b" bendinde "150 hektarı aşan (Kazı ve döküm alanı toplamı olarak) çalışma alanında açık işletme yöntemi ile kömür çıkarma " belirtilen eşik değerin altında kaldığı için ÇED Raporu hazırlanması zorunluluğu bulunmamaktadır.

25/11/2014 tarih ve 29186 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren ÇED Yönetmeliği'nin Ek-2 listesinde tanımlanan projeler hakkında yapılan değerlendirmeler sonucunda "ÇED Gerekli Değildir" kararı, anılan yönetmeliğin Ek-1 listesinde tanımlanan projeler hakkında yapılan değerlendirmeler sonucunda "ÇED Olumlu" kararı verilmektedir. ÇED Gerekli Değildir kararı; yapılması planlanan projenin ÇED Yönetmeliği kapsamında değerlendirilmediğini ifade etmemektedir. Aksine ÇED Yönetmeliği'nin Ek-2 listesinde yer alan faaliyet için hazırlanan proje tanıtım dosyalarının Yönetmelik gerekliliklerine göre değerlendirilmesi sonucunda alınan bir karardır.

25/11/2014 tarih ve 29186 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren ÇED Yönetmeliği'nin 15.maddesinde Ek-2 listesinde tanımlanan projelerin seçme eleme kriterlerine tabi projeler olduğu, seçme eleme kriterlerine tabi projelerde inceleme ve değerlendirme süreleri, inceleme ve değerlendirme sonucunda alınacak kararlarda yönetmeliğin 17.maddesinde belirtilmektedir.

Anılan yönetmelik bazında söz konusu proje tanıtım dosyalarının değerlendirilmesinde; 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu kanuna bağlı olarak çıkartılan yönetmelikler bazında gerekli özen gösterilmekte olup Anayasanın 56. maddesi de dikkate alınarak Bakanlığımızca tüm hassasiyetler de dikkate alınmaktadır.